

Interkommunalt politisk råd for
Ringeriksregionen

Til

Viken fylkeskommune

post@viken.no

regionaleplaner@viken.no

23.september 2021

2021/39463 Høring - Planprogram for tre regionale planer

Interkommunalt politisk råd (IPR) for Ringeriksregionen viser til invitasjonen til høringen om forslag til planprogram for tre regionale planer som ble oversendt 24. juni 2021;

- o Regional plan for areal og mobilitet
- o Regional plan for kompetanse og verdiskapning
- o Regional plan for livskvalitet, deltakelse og likeverd

Interkommunalt politisk råd (IPR) for Ringeriksregionen takker for oversendt høringsutkast, men vil påpeke det uheldige i at utsendelsen skjedde rett før fellesferien og at den korte høringsfristen ikke muliggjør en grundig gjennomgang av planprogrammet, samt en god prosess og koordinering regionalt. For IPR for Ringeriksregionen er alle de tre regional planene relevante. Samarbeidsavtalen som kommunene i regionen har vedtatt, omfatter samarbeid om tematikk knyttet til areal og transport, by- og tettstedutvikling og regional næringsutvikling.

God arealforvaltning og grønn mobilitet sammen med attraktive byer og tettsteder er avgjørende for en samfunnsutvikling basert på FNs bærekraftsmål, og har betydning for den verdiskapningen som skjer regionalt. De regionale planene vil være sentrale verktøy for de tre dimensjonene i bærekraften; økonomi, sosiale forhold og klima og miljø.

Generelt

IPR for Ringeriksregionen følger Vikens ønske om tre regionale planer og de foreslåtte innsatsområdene. De regionale planene i Viken må se kommuneregionenes samlede behov og løsninger på tvers av regiongrensene. Ringeriksregionen er opptatt av de regionale forpliktelsene og den felles innsats som må skje i kommuneregionen for å nå Vikens mål. Kommuneregionens eierskapet til de regionale planene i Viken blir viktig og det er avgjørende at Ringeriksregionen kjenner seg igjen i problemstillinger, løsninger og konsekvenser for vår region.

Regional plan for areal og mobilitet

IPR for Ringeriksregionen er opptatt av at regional plan for areal og transport har et helhetsfokus, men også tar tak i regionoverskridende utfordringer. Ringeriksregionen mener derfor at sammenhengen mellom areal og mobilitet må bli enda tydeligere og det bærende elementet i planen. Skal Viken kunne tenke helhetlig innen areal- og transport, så er det viktig å fremheve at regionene i Viken også er i et felles arbeids- og bomarked med Oslo.

Viken omkranser Oslo og mange av Vikens innbyggere bor innenfor det funksjonelle Oslo. Det må ikke være formelle geografiske grenser som styrer løsningsene, og IPR for Ringeriksregionen forholder seg derfor til hele Osloregionen, og finner det svært uheldig at Viken ikke lenger er en del av det formelle samarbeidet i Osloregionen.

IPR for Ringeriksregionen er opptatt av det ansvaret Viken har for kollektivtrafikk, fylkesveier og knutepunktutvikling. Som en mindre byregion som ikke har tilgang til det statlige virkemiddelapparatet som ligger bypakker og byvekstvtaler, er vi som region avskåret fra å sitte ved forhandlingsbordet med sentrale aktører på tvers av forvaltningsnivåer som kan resultere i forpliktende samarbeid for å løse sentrale utfordringer, som vi har i likhet med større byområder.

IPR for Ringeriksregionen mener at Viken i planprogrammet må konkretisere fylkeskommunens ansvar for en samordning mellom nasjonale, regionale og kommunale myndigheter sine virkemidler innenfor arealdisponering og samferdselsområdet for mindre byregioner, som Ringeriksregionen.

Regional plan for kompetanse og verdiskaping

Et bærende element når det lages en regional plan for areal og mobilitet, er bærekraftig verdiskaping og tilgangen på arbeidsplasser. Det er grunnlaget for videreutviklingen av velferden i kommuneregionene, fordi det er premisene for regionens evne til å gi økt livskvalitet for innbyggerne innenfor kommunenes økonomiske bærekraft.

Fremtidens verdiskaping må i større grad være knyttet til forskning som gir innsikt i hvordan regionene kan balansere prioriteringene mellom fremtidige næringer som skaper vekst og utvikling og viktige samfunnsfunksjoner. Det økosystemet som er skapt på Universitetet i Sør-Øst Norge, Campus Ringerike mellom akademia og næringslivsaktører (Økosystemet Luna – arena for vekst og utvikling) er et eksempel på en stor strategisk satsing og et tankesett som er relevant for denne regionale planen.

Regional plan for Livskvalitet, velferd og like muligheter

Ringeriksregionen har en stor geografi og er opptatt av innsatsområdet for en helhetlig by- og stedsutvikling. For at hele fylkeskommunen skal ta del i den vekst og utvikling som skjer i Viken, må de regionale fortrinn og ulikheter konkretiseres. Det må utvikles et kunnskapsgrunnlag som kan gjøre det mulig å prioritere slik at en satsing gir livskraftige lokalsamfunn. Dersom virkemidlene flyter flatt ut til alle lokalsamfunn er risikoen at ingen blir livskraftige. Introduksjonen av bygdemiljøpakker kan være et viktig virkemiddel i dette arbeidet.

1. Er planens formål og tematikk relevant og et godt utgangspunkt for videre planarbeid

IPR for Ringeriksregionen mener det er viktig og riktig at planprogrammet tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål, som underbygger en sosial, økonomisk og økologisk bærekraftig utvikling av Viken. IPR for Ringeriksregionen ser hensikten med et felles planprogram, fordi en bærekraftig omstilling har nedslagsfelt i flere regionale planer som må henge sammen.

2. Har dere kunnskapsgrunnlag som er relevant for det videre planarbeidet og som bør inkluderes i planarbeidet?

Det er viktig å søke et bredt kunnskapsgrunnlag som gir grunnlag for balanserte prioriteringer i hele regionen og som gir kunnskap om regionale fortrinn og forskjeller. Kunnskapsgrunnlaget og nye utredninger må inneholde en samlet gjennomgang, fordi flere av målene kan være motstridende, og det er avgjørende at det er klarhet i fylkeskommunens prioriteringer.

Analyse av fremtidig demografisk utvikling og struktur og ulike faktorer som gir grunnlag for vekst og utvikling, er viktig kunnskapsgrunnlag. «Vekstbarometeret» som er utviklet og driftes av Universitetet i Sør-Øst Norge i samarbeid med Ringerike næringsforening er en slik kunnskapsbase som hvert år rapporterer på og overvåker utviklingen i Ringeriksregionen. «Vekstbarometeret» er utviklet for å gi et objektivt og faglig forankret faktagrunnlag som grunnlag for viktige politiske og næringsmessige beslutninger som er viktige for at Ringeriksregionen også i fremtiden skal forbli et godt sted å bo, jobbe og drive næringsvirksomhet.

Ringeriksregionen, i likhet med andre regioner, har store ambisjoner for vekst knyttet til store statlige investeringer i vei og bane, og det er forventet en kraftig befolkningsøkning i årene som kommer. I Viken mangler det et kunnskapsgrunnlag som ser på de demografiske og strukturelle samfunnsendringenes betydning for boligmarkedet. Hvilke boligvalg vil befolkningen ta på litt lenger sikt? Hva betyr geografi og sosioøkonomiske faktorer for boligpreferanser, og bygges de riktige boligene i de ulike regionene?

Sammen med reisevaneundersøkelser (RVU) er dette viktig kunnskapsgrunnlag for å se om tiltak innen transportområdet faktisk virker og bidrar til mål innenfor klima og miljø. Det er avgjørende at Viken innhenter RVU-tall fra alle regioner for å følge utviklingen mellom regionene i hele Viken. Det krever at Viken tar et ansvar overfor kommuneregionene, slik at finansieringen av slike RVUer blir forutsigbart.

Det er utstrakt pendling innad i Viken og gjennom Viken mot Oslo. Interkommunalt politisk råd for Ringeriksregionen foreslår at det lages en samlet utredning som viser ved hvilke knutepunkt, togstasjoner og veier/pendlerparkeringer i fylket det vil være viktig å sikre tilstrekkelig med ladestasjoner for el-biler, bedre tilretteleggingen for gående og syklende, samt fremkommelighet for kollektivtransport som bidrar til sømløse reiser.

3. Hvordan ønsker dere å bli involvert i planarbeidet?

Det må legges til rette for bred forankring, og sørge for høringsfrister som sikrer et samspill mellom kommunene og de interkommunale politiske rådene slik at det blir tid til reelle drøftinger internt i regionen. I tillegg bør Viken være pådriver for at kommuneregionene har en arena for å diskutere de ulike kommuneregionenes fortrinn og forskjeller, slik at de regionale planene avspeiler virkeligheten slik den oppfattes i de ulike kommuneregionene.

Videre mener IPR for Ringeriksregionen at det er avgjørende at de største næringene i fylket blir invitert til å komme med sine perspektiver på hva som er riktig for fremtidens næringsutvikling. Det må arrangeres prosesser og møteplasser hvor deltakere fra akademia/forskning, næringsliv, politikk/forvaltning og samfunnslivet sitter sammen for å diskutere hvilke faktorer som driver utviklingen i hele Viken.

4. Hvilke elementer fra gjeldende planverk og samarbeid har fungert godt og bør tas med videre i de nye regionale planene? Er det noe som har fungert mindre godt?

IPR for Ringeriksregionen har ikke hatt mulighet for å gjøre en grundig gjennomgang av hva som bør videreføres fra alle de planene som skal erstattes av de tre regionale planene.

5. Hva er det viktigste langsiktige arbeidet eller strategien dere jobber med som kan ha betydning innenfor den enkelte regionale plan?

IPR for Ringeriksregionen har gått sammen om prosjektet «Framover sammen» som er støttet økonomisk av Viken fylkeskommune for å styrke det regionale næringsarbeidet. Prosjektet har tre delprosjekter; Revidering av næringspolitisk strategi, regionalt klyngeprosjekt og vertskapsattraktivitet. En revidering av næringspolitisk strategi, omfatter de to kommunene Modum og Krødsherad som ble en del av Ringeriksregionen med kommunene Hole, Jevnaker og Ringerike pr. 1. januar 2021. Strategien revideres sammen med Universitetet i Sør-Øst Norge og næringslivsaktører.

Med hilsen

Syver Leivestad
Ordfører i Hole
Leder av regionrådet

Morten Lafton
Ordfører i Jevnaker

Kirsten Orebråten
Ordfører i Ringerike

Sunni Grøndahl Aamodt
Ordfører i Modum

Knut Martin Glesne
Ordfører i Krødsherad

Interkommunalt politisk råd for Ringeriksregionen
e-post: inger.kammerud@ringerike.kommune.no